

Budowanie zdolności kluczowych zainteresowanych stron w dziedzinie energii geotermalnej

w. 19.04.2023

Działania szkoleniowe (warsztaty) w Polsce: Optymalne wykorzystanie energii geotermalnej w ciepłownictwie sieciowym – dla zwiększenia korzyści gospodarczych, społecznych, środowiskowych i klimatycznych

- Dwa dni wykładów: 25 – 26 kwietnia 2023 r., Warszawa
- Wizyty techniczne w geotermalnych instalacjach ciepłowniczych: 27 kwietnia 2023 r.

Powody, aby wziąć udział:

- Najlepsze praktyki stosowania energii geotermalnej przekazane przez wiodących specjalistów z Islandii i Polski
- Wiodące polityki oraz strategie w zakresie finansowania i wdrażanie geotermii
- Administracja publiczna na rzecz energii geotermalnej
- Korzyści środowiskowe i klimatyczne związane z geotermalnym ciepłownictwem sieciowym
- Aspekty inżynierskie w zakresie zasobów geotermalnych, udostępniania, eksploatacji
- Najlepsze praktyki geotermalnego ciepłownictwa sieciowego (zarządzanie, inżynieria)
- Wartość gospodarcza i klimatyczna zasobów geotermalnych. Parki zasobów, klastry geotermalne
- Możliwości finansowania projektów geotermalnych

Adresaci działań szkoleniowych:

Przedstawiciele kluczowych dla geotermii interesariuszy w Polsce – od sektora publicznego do prywatnego:

- Administracja różnych szczebli
- Samorządy lokalne
- Operatorzy pracujących, inwestorzy realizowanych i planowanych ciepłowni oraz innych instalacji geotermalnych
- Beneficjenci rządowych programów wsparcia rozpoznania zasobów i wykorzystania energii geotermalnej
- Użytkownicy energii geotermalnej
- Usługodawcy, konsultanci
- Pracownicy jednostek naukowo-badawczych
- Służba geologiczna
- Inne zainteresowane podmioty

25 kwietnia 2023 r.

08.15 – 08.50	Rejestracja uczestników
09.00 – 09.50	Otwarcie Działań szkoleniowych w Polsce
	<ul style="list-style-type: none"> • Powitanie – Partnerzy Projektu (IGSMiE PAN, NEA), 15' • Wystąpienie otwierające – Artur Sz. Michalski, z-ca Prezesa NFOŚiGW, 5' • Wprowadzenie do Projektu i Działań szkoleniowych. Wkład do realizacji celów MF EOG, Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu – Beata Kępińska, Aleksandra Kasztelewicz (IGSMiE PAN), Baldur Petursson (NEA), 15' • Informacje organizacyjne – Partnerzy Projektu (IGSMiE PAN, NEA), 15'
09.50 – 10.10	Przerwa
10.10 – 12.10	Ciepłownictwo geotermalne – wspieranie rozwoju przez administrację rządową. Wyzwania dla sektora – Polska, Islandia
	<ul style="list-style-type: none"> • Działania ministra właściwego ds. środowiska dla rozwoju geotermii w Polsce – Piotr Dziadzio, Główny Geolog Kraju, Pełnomocnik Rządu RP ds. Polityki Surowcowej Państwa (MKiŚ), 25' • Rozwój geotermii w Polsce z perspektywy NFOŚiGW – Artur Sz. Michalski, z-ca Prezesa NFOŚiGW, 10' • Finansowanie otworów i inwestycji geotermalnych w Polsce – Beata Kuś, Magdalena Misiurek (NFOŚiGW), 20' • Ciepłownictwo systemowe w Polsce – Grzegorz Tobolczyk, Dyrektor Departamentu Ciepłownictwa i Kogeneracji (MKiŚ), 25' • Ciepłownictwo geotermalne w Polsce – możliwości i wyzwania – Beata Kępińska (IGSMiE PAN), 7' • Ciepłownictwo geotermalne w Islandii – możliwości i wyzwania – Ragnar K. Ásmundsson (NEA), 8' • Wprowadzenie do energii geotermalnej – Beata Kępińska (IGSMiE PAN), 25'
12.10 – 13.00	Obiad
13.00 – 16.50	Energia geotermalna w ciepłownictwie – Islandia. Doświadczenia, technologie, dobre praktyki
	<ul style="list-style-type: none"> • Transformacja energetyczna w kierunku odnawialnych źródeł energii – przykłady dotyczące geotermii z Islandii – Ragnar K. Ásmundsson (NEA), 30' • Ciepłownictwo sieciowe w rejonie Rejkiawiku – Óskar P. Einarsson (NEA/ Verkis), 30' • Podstawowe metody i technologie ciepłownictwa geotermalnego – wybrane aspekty techniczne, energetyczne, instalacyjne, ekonomiczne, inne istotne dla warunków polskich – Óskar P. Einarsson (NEA/ Verkis), 20' • Typowe wyzwania w eksploatacji geotermalnych odwiertów i systemów ciepłowniczych – Óskar P. Einarsson (NEA/ Verkis), 20' • Dobór pomp ciepła i kotłów szczytowych w ciepłownictwie geotermalnym system. Moc a roczne zużycie energii – Óskar P. Einarsson (NEA/ Verkis), 20'
15.00 – 15.20	Przerwa
	<ul style="list-style-type: none"> • Postępowanie z gazem nieskrapalającym się w płynie geotermalnym – Óskar P. Einarsson (NEA/ Verkis), 15' • Korozyja, skaling, spadek wydajności i chłonności otworów oraz instalacji geotermalnych. Przyczyny, sposoby ograniczania – Beata Kępińska, Barbara Tomaszewska (IGSMiE PAN), 25' • Przykładowe zastosowania energii geotermalnej w zeroemisyjnym ciepłownictwie w Islandii jako najlepsze praktyki dla Polski – Ragnar K. Ásmundsson (NEA), 50'
16.50 – 18.00	<ul style="list-style-type: none"> • Pytania i odpowiedzi, dyskusja – Uczestnicy, wykładowcy • Podsumowanie 1. dnia działań szkoleniowych – Partnerzy Projektu
19.00	Kolacja

26 kwietnia 2023 r.

09.00 – 10.00	Energia geotermalna w ciepłownictwie – Islandia. Doświadczenia, technologie, dobre praktyki, cd.
	<ul style="list-style-type: none"> • Ciepłownictwo geotermalne – korzyści środowiskowe i klimatyczne w skali lokalnej i globalnej – Baldur Petursson (NEA), 30' • Energia geotermalna w islandzkiej polityce energetycznej – wartość ekonomiczna i klimatyczna zasobów geotermalnych. Parki zasobów i klastry geotermalne – studium przypadku z Islandii – Baldur Petursson (NEA), 30'
10,00 – 10.20	Przerwa
10.20 – 11.50	Energia geotermalna w ciepłownictwie – Polska. Doświadczenia, technologie, dobre praktyki
	<ul style="list-style-type: none"> • Zasoby geotermalne w Polsce – Marek Hajto (AGH WGGiOŚ KSE), 30' • Przegląd wykorzystania energii geotermalnej w Polsce, perspektywy rozwoju – Beata Kępińska (IGSMiE PAN), 30' • Organizacja i prowadzenie projektów geotermalnych w Polsce – aspekty formalne i prawne – Barbara Tomaszewska, Bogusław Bielec (IGSMiE PAN), 30'
11.50 – 12.20	Współpraca Islandii i Polski w obszarze energii. Mechanizmy Finansowe Europejskiego Obszaru Gospodarczego
	<ul style="list-style-type: none"> • Wystąpienie – Pan Hannes Heimisson, Ambasador Islandii w Polsce (10') • Wystąpienie – Paweł Gębski, z-ca Dyrektora, Współpracy Ekonomicznej (MSZ), 10' • Finansowanie transformacji energetycznej w ramach MF Europejskiego Obszaru Finansowego – Piotr Bogusz, z-ca Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich (MKiS), 10'
12.20 – 13.15	Obiad
13.15 – 15.20	Energia geotermalna w ciepłownictwie – Polska. Doświadczenia, technologie, dobre praktyki, cd.
	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka geotermalnego źródła energii i wpływ poszczególnych elementów systemu geotermalnego na efektywność jego pracy – Leszek Pająk (IGSMiE PAN), 50' • Przykłady geotermalnego ciepłownictwa sieciowego w Polsce dla dalszego pomyślnego rozwoju – Wiesław Bujakowski, Leszek Pająk (IGSMiE PAN), 30' • Rekonstrukcje i adaptacje nieużytkowanych i negatywnych otworów wiertniczych dla potrzeb geotermii w Polsce – doświadczenia i perspektywy – Wiesław Bujakowski, Bogusław Bielec, Aleksandra Kasztelewicz, Maciej Miecznik, Leszek Pająk (IGSMiE PAN), 20' • Rola energii geotermalnej dla lokalnego rozwoju gospodarczego – przykłady z Polski – Katarzyna A. Kurek (Czeski Uniwersytet Przyrodniczy), 25'
15.20 – 15.40	Przerwa
15.40 – 16.20	Innowacyjne zastosowania geotermii w Islandii i w Polsce – krótki przegląd
	<ul style="list-style-type: none"> • Innowacyjne zastosowania geotermii – przykłady z Islandii – Baldur Petursson (NEA), 20' • Kierunki innowacyjnych zastosowań geotermii – przykłady z Polski – Leszek Pająk, Barbara Tomaszewska, Maciej Miecznik (IGSMiE PAN), 20'
16.20 – 16.40	Przerwa
16.40 – 17.50	<ul style="list-style-type: none"> • Pytania i odpowiedzi • Dyskusja nt. geotermii w ciepłownictwie sieciowym, perspektyw rozwoju, roli w niskoemisyjnej gospodarce, ochronie klimatu w Islandii i w Polsce. Możliwości współpracy polsko-islandzkiej w geotermii • Opinie uczestników nt. Działań szkoleniowych. Podsumowanie 1. i 2. Dnia Szkoleń (warsztatów) • Wręczenie Certyfikatów uczestnictwa • Zakończenie 1. i 2. dnia Działań szkoleniowych – partnerzy Projektu
19.00	Kolacja

27 kwietnia 2023 r.

Wizyty techniczne w wybranych instalacjach geotermalnych – przykładach dobrych praktyk (Mszczonów i okolice)

08.00 – 09.15	Wprowadzenie do wizyty technicznej <ul style="list-style-type: none"> • Geotermalne ciepłownictwo sieciowe, inne sposoby wykorzystania, projekty geotermalne w Mszczonowie – W. Bujakowski, B. Bielec, B. Tomaszewska, L. Pająk, M. Miecznik, M. Tyszer, G. Meisel, A. Kasztelewicz (IGSMiE PAN), M. Balcer, M. Słówek (Geotermia Mazowiecka S.A) • Geotermalny projekt ciepłowniczy w Sochaczewie (w realizacji) – Magdalena Tuszyńska (Urząd Miejski w Sochaczewie), Jarosław Dorociak (PEC Sochaczew)
09.30 – 11.00	Przejazd autokarem do instalacji geotermalnej w Mszczonowie
11.00 – 12.00	Spotkanie z przedstawicielami Zarządów Miasta Mszczonowa, Geotermii Mazowieckiej SA, Miasta Sochaczewa
12.00 – 15.00	Wizyty w zakładzie geotermalnym, przy otworach, in. obiektach
15.00 – 16.00	Obiad
16.00 – 17.30	Powrót autokarem do hotelu w Warszawie (koniec programu Działań szkoleniowych dla uczestników)

Uwaga: szczegóły programu 27 kwietnia'23 mogą ulec zmianom

Wspólnie działamy na rzecz Europy **zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej**
www.keygeothermal.pl